

Groen licht rubberingestrooid kunstgras in afwachting van nader onderzoek

Met het oog op de start van het nieuwe voetbalseizoen acht de KNVB het noodzakelijk gebruikers van kunstgrasvelden te informeren over het onderzoek dat dit voorjaar is opgestart naar de mogelijke milieu- en gezondheidsrisico's van het instrooirubber (rubbergranulaat).

De KNVB is nauw betrokken bij dit onderzoek, dat wordt uitgevoerd in opdracht van een commissie waarin toonaangevende bedrijven uit de kunstgras- en rubberindustrie, testinstituten, NOC*NSF, VROM, VWS, VNG en KNVB zijn vertegenwoordigd.

Potentieel schadelijk

Eind mei is de eerste fase van het onderzoek afgerond. Op grond van de uitkomsten van dit onderzoek en een voorlopige toetsing is besloten een vervolgonderzoek te doen. Het ontbreken van eenduidige beoordelingscriteria en specifieke regelgeving speelde daarbij een belangrijke rol. Rubbergranulaat bevat vele chemische bestanddelen die potentieel schadelijk kunnen zijn voor het milieu en de gezondheid. De concentratie van de meest gevaarlijke stoffen is echter bijzonder laag en ze komen in nog geringere hoeveelheden vrij. Desondanks is zorgvuldigheid geboden.

Bodem

Het belangrijkste milieurisico van instrooirubber blijkt de uitspoeling van zink, d.w.z. de hoeveelheid zink die met regenwater in de bodem verdwijnt. Uit het onderzoek blijkt dat er mogelijk een overschrijding zou kunnen optreden bij instrooirubber dat al langer op het veld ligt of afkomstig is van bedrijfsautobanden. In het vervolgonderzoek moet worden vastgesteld of dit ook het geval is.

Huidcontact

Het belangrijkste gezondheidsrisico is de aanwezigheid van PAK's (polycyclische aromatische koolwaterstoffen). Een sporter kan op verschillende manieren in aanraking komen met het instrooirubber: inademen (van stof), inslikken en via huidcontact. Uit Noors onderzoek naar de gezondheidsrisico's van rubber ingestrooide kunstgrasvelden in sporthallen blijkt dat de concentraties van gevaarlijke stoffen in de lucht extreem laag zijn en volgens de onderzoekers geen verhoogd gezondheidsrisico vormen. Een voorbehoud wordt gemaakt voor mensen die astmatisch of allergisch voor stof en latex zijn. Voor een buitensituatie, met neerslag en wind, mag worden aangenomen dat zich geen stof boven het kunstgrasveld ophoopt en het risico dus verwaarloosbaar klein is.

Uit hetzelfde Noorse onderzoek blijkt dat instrooirubber die per ongeluk in de mond komt of wordt ingeslikt evenmin tot een verhoogd gezondheidsrisico leidt. Er moeten wel erg grote hoeveelheden worden ingeslikt wil dit tot vergiftiging of andere gezondheidsrisico's leiden.

Voor huidcontact kan het gevaarsrisico op dit moment nog niet eenduidig worden vastgesteld. Er zijn evenmin heldere toetsingscriteria beschikbaar. In het vervolgonderzoek zal moeten worden vastgesteld of en in welke mate PAK's uit instrooirubber door de huid worden opgenomen. Op basis hiervan kan worden vastgesteld of er wel of niet sprake is van een gezondheidsrisico.

Advies

Omdat nog enkele zeer complexe onderzoeken moeten worden uitgevoerd is het niet mogelijk om voor aanvang van het nieuwe voetbalseizoen met een definitief rapport te komen. De commissie is echter van mening dat op basis van de huidige kennis er geen aanleiding is om tot een onmiddellijke gebruikstop van rubber ingestrooide kunstgrasvelden te besluiten.

Hoewel de KNVB graag nu al volledige duidelijkheid had willen geven, sluit de voetbalbond zich aan bij dit advies. Wij baseren ons daarbij niet alleen op het Nederlandse onderzoek, maar ook op een soortgelijk onderzoek dat begin dit jaar in Noorwegen afgerond is en de besluitvorming van de Noorse voetbalbond.

Samenvatting

Er zijn potentiële risico's verbonden aan het gebruik van rubbergranulaat. Om deze risico's meetbaar te maken en regels op te kunnen stellen wordt nader onderzoek uitgevoerd. Over de uitslag van dit onderzoek worden voetbalverenigingen en gemeenten zo spoedig mogelijk geïnformeerd.